

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра Загальної фармації з курсом клінічної фармакології

Силабус навчальної дисципліни
«КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ»

Обсяг	Кредитів (ECTS) – 1,0	Загальна кількість годин – 30 Практичні заняття – 20 Самостійна робота – 10
Семестр, рік навчання	Вивчення дисципліни здійснюється протягом 5 курсу, 9 або 10 семестри.	
Дні, час, місце	Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії, навчальної кімнати тощо) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.	
Викладачі	Нікогосян Л.Р., завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор Стречень С.Б., кандидат медичних наук, доцент Відавська Г.Г., кандидат медичних наук, доцент Трегуб Т.В., кандидат медичних наук, доцент Полуденко Г.О., асистент кафедри	
Контактний телефон	(048) – 726-48-61	
Е-mail	odmu_general.pharmacy@ukr.net	
Робоче місце	Навчальні кімнати кафедри загальної фармації з курсом клінічної фармакології – вул.Базарна, 77	
Консультації	За графіком кафедри	

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. Дистанційно на платформі [info.odmu.edu.ua/chair/general_pharmacy/Microsoft Teams](https://info.odmu.edu.ua/chair/general_pharmacy/Microsoft%20Teams)

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення дисципліни є зміни в організмі хворого під впливом лікарських засобів (фармакодинаміка), а також їх перетворення в організмі (фармакокінетика); закономірності між хімічною будовою, фізико-хімічними властивостями і фармакологічною дією лікарських засобів; застосування лікарських засобів для лікування конкретних хворих та з профілактичною метою.

Пререквізити і постреквізити курсу: клінічна фармакологія як навчальна дисципліна: ґрунтується на вивченні студентами медичної біології, нормальної та патологічної фізіології, мікробіології, медичної хімії, фармакології, патоморфології, лабораторної та функціональної діагностики та інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи формування уявлень та умінь

застосовувати загальні принципи медикаментозної терапії основних захворювань, синдромів і окремих їх проявів.

Мета курсу підготовка спеціалістів, які володіють достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для проведення максимально раціональної лікарської терапії у конкретного хворого, володіють методологією вибору найбільш ефективних та безпечних лікарських засобів, а також їх комбінацій, враховуючи індивідуальні особливості організму, перебіг та форму захворювання, наявність супутньої патології, на основі даних доказової медицини.

Завдання дисципліни: надання студенту медичного факультету достатнього обсягу теоретичних знань і практичних навичок для проведення максимально раціональної медикаментозної терапії у конкретного хворого, оволодіння методологією індивідуального підбору ефективних та безпечних препаратів на підставі фармакокінетики, фармакодинаміки, можливих проявів побічної дії, особливостей перебігу захворювання, віку хворого, оптимальних лікарських форм, складання раціональних комбінацій ліків.

Очікувані результати: в підсумку вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- основні шляхи фармакологічної корекції захворювань, порушень функції органів та систем;
- номенклатуру та класифікації лікарських засобів, фармакологічну та фармакотерапевтичну характеристику основних груп лікарських засобів;
- прояви можливих побічних реакцій лікарських засобів, симптоми передозування сильнодіючими та отруйними лікарськими засобами, методи їх попередження та принципи лікування.

Вміти:

- виписувати та аналізувати рецепти на лікарські препарати у різних лікарських формах відповідно до сучасного законодавства України;
- надавати фармакологічну та фармакотерапевтичну характеристику лікарським засобам, логічно пов'язувати механізм дії з фармакодинамікою, фармакодинаміку з показаннями, а побічні ефекти з протипоказаннями до їх застосування;
- визначати в залежності від особливостей фармакокінетики лікарських засобів кратність прийому лікарського засобу, його добову, курсову дози у пацієнтів різного віку відповідно до супутніх захворювань та застосування інших лікарських препаратів;
- прогнозувати наслідки взаємодії лікарських засобів при їх комбінованому введенні, лікарських засобів та компонентів їжі, лікарських засобів та алкоголю;
- надавати раціональну фармакотерапевтичну допомогу при найпоширеніших захворюваннях внутрішніх органів та ургентних станах, що зустрічаються в практиці лікаря-інтерніста.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання: курс клінічної фармакології передбачає і викладається у формі практичних занять (20 годин) та самостійної роботи студентів (10 годин).

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Предмет, задачі клінічної фармакології. Клінічна фармакодинаміка, фармакокінетика лікарських засобів.

Тема 2. Клініко-фармакологічна характеристика антигіпертензивних та гіпертензивних ЛЗ. Курація хворих.

Тема 3. Клініко-фармакологічна характеристика антиангінальних, антиішемічних та гіполіпідемічних лікарських засобів.

Тема 4. Клінічна фармакологія ЛЗ, що впливають на здатність крові до згортання (тромболітики, антикоагулянти, антитромбоцитарні ЛЗ, коагулянти).

Тема 5. Клініко-фармакологічна характеристика протизапальних лікарських засобів (нестероїдні та стероїдні) .

Тема 6. Клініко-фармакологічна характеристика антибактеріальних лікарських засобів.

Тема 7. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на бронхіальну прохідність.

Тема 8. Клініко-фармакологічна характеристика лікарських засобів, що впливають на функції шлунково-кишкового тракту, гепатобіліарної системи та підшлункової залози.

Тема 9. Диференційний залік.

Перелік рекомендованої літератури:

1. Клінічна фармакологія: підручник / За ред. проф. М.І. Яблчанського, В.М. Савченка. Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2011. 405 с.

2. Кресюн В.Й., Годован В.В., Стречень С.Б. Клініко-фармакологічний глосарій: навч. посібник. Одеса: ОНМедУ, 2015. 328 с.

3. Клиническая фармакология: Учебник для медицинских ВУЗов IV уровня аккредитации / Под ред. О.Я. Бабака, А.Н. Биловола, И.С. Чекмана. К.: Медицина, 2012. 728 с

4. Клиническая фармакология: учебник для вузов / Под ред. В.Г.Кукеса, Д.А.Сычева. 6-е изд., перераб. и доп. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2017. 1024 с.

5. Лекарственная токсикология: учебник-справочник / Под ред. Дроговоз С.М., Лукьянчук В.Д., Шейман Б.С. Х.: Титул, 2015. 592 с.

6. Михайлов И.Б. Клиническая фармакология: Учебник для студентов медицинских вузов. СПб.: «Сотис-Мед», 2013. 587 с.

7. Навчально-методичний посібник до практичних занять з клінічної фармакології для студентів медичного факультету складений згідно навчальної програми з дисципліни та створений для самостійної підготовки студентів / С.Б. Стречень, Г.Г. Відавська, Т.В. Трегуб, І.В. Базалеєва, Г.О. Полуденко, Ю.І. Ржевська. Одеса, 2020. 369 с.

8. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підр. для мед. ВНЗ / За ред. Баран С.В. Київ, 2015. 136 с.

9. Годован В.В. Фармакологія в рисунках и схемах /; под ред. В.И.Кресюна. Вінниця: Нова Книга, 2017. 464 с.

Інтернет-ресурси:

1. Державний Експертний Центр МОЗ України
<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини:
<http://www.osdm.org/index.php>
3. Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ru>
4. Європейське товариство клінічних фармакологів і фармакотерапевтів: <http://www.eacpt.org>
5. Ресурс по взаємодії лікарських засобів:
<http://medicine.iupui.edu/flockart/>

ОЦІНЮВАННЯ

Загальна система оцінювання	Участь в роботі впродовж циклу за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	Традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою аудиторні заняття, виконали усі види робіт, які передбачені програмою та одержали оцінки, достатні для конвертації у мінімальну кількість балів (не менше ніж 120 балів за поточну успішність).	
Диференційний залік	Полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях та під час самостійної роботи, проводиться на останньому занятті з дисципліни. Диференційний залік студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою. Середній бал за дисципліну (традиційна оцінка) розраховується як середнє арифметичне поточної успішності та оцінки за диференційний залік.	<i>Максимальна кількість балів – 200. Мінімальна кількість балів – 120.</i>

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ передбачає підготовку до практичних занять та диференційного заліку, ведення робочого зошиту,

написання учбово-дослідницької роботи, контролюється під час перевірки поточних знань студентів і проведення диференційного заліку.

ПОЛІТИКА КУРСУ «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ» передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, активну участь кожного студента на практичному занятті в обговоренні проблемних питань теми, під час опитування, вирішенні тестових і ситуаційних задач, веденні робочого зошиту, своєчасність і повноту виконання самостійної учбово-дослідницької роботи. Діяльність здобувачів вищої освіти на медичному факультеті здійснюється відповідно до Положення про академічну доброчесність, Статуту і положень Одеського національного медичного університету.

Для успішного засвоєння навчального курсу «Клінічна фармакологія» здобувач вищої освіти із спеціальності «Медицина» зобов'язаний:

- брати активну участь в навчальному процесі, належно вивчати навчальний матеріал за кожною темою;
- не пропускати практичні заняття без поважної причини, а у разі хвороби надати довідку;
- не запізнюватись на практичні заняття;
- своєчасно відпрацьовувати пропущені заняття;
- відключати мобільний телефон під час практичних занять та диференційного заліку;
- брати участь у контрольних заходах (поточний та підсумковий контроль), у ході яких підказки та списування неприпустимі.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має групового формату, використання завантажених з Інтернету матеріалів, кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Результатом невиконання та/або недотримання політики навчального курсу може бути оцінка «незадовільно».